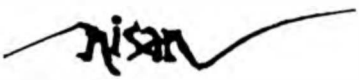
REHA ERDEM

A AY

REHA ERDEM

a ay

NİSAN YAYIN 17

kapak
NİLGÜN ÖNEŞ

Boyut Grafik'te Hazırlandı
Kent Basımevi'nde Basıldı (tel: 528 08 15)
NİSAN 1990

NİSAN YAYINLARI
Babıali Cad. Sıhhiye Ap. 19/12
Cağaloğlu - 34410 - İstanbul
Tel : 528 57 18 - 526 95 55

PUSULA LTD. ÜRÜNÜDÜR

ISBN 975-7496-12-X

REHA ERDEM

a ay

ÖNRESİM

Deniz.

Saatler.

Denize inip kalkan martılar.

İskeleye bağlı eski bir sandal.

Denizde şişmiş bir kedi ölüsü ve kediye inip kalkan martılar.

Uzun, karanlık bir koridor.

Üzerlerine tahtalar çakılarak iptal edilmiş kapılar.

(Sessizlik)

GP ev.

(Müzik)

Filmin adı.

Ön jenerik.

GİRİŞ

(İç-gün / Nükhet Seza'nın odası / Yekta, Neyir, Nükhet Seza)

Kamera ayak hizasında kayıyor :
Yerler tahta, tüyleri dökülmüş eski bir halı. Bir makara. Kalın et rengi çoraplı, plastik terlikler içinde bir çift kadın ayağı. Sonra, eski stil alçak topuklu bir terlikten çıkmış, öncekilerden daha ince çoraplar içinde bir başka çift kadın ayağı. Çoraplardan biri delik ve orta parmak hafifçe ortaya çıkmış. Bir martı. Martının hemen yanında bir tek narin çıplak ayak.

> NEYİR : Sırrı Bey'in çorbasını yedirdiniz mi?
> NÜKHET SEZA : ... ya da diğer bölümleri tümden kiraya verip... bir süre için tabii... parasıyla tamamlatsak planı, diye geliverdi dün aklıma.

Eskimiş antika eşyaların yanında, az da olsa, plastik-melamin nesnelerin gözüktüğü bir 'salon-salle à manger'. Duvarlarda saatler -fazlalığı göze çarpacak miktarda-, aynalar, fotoğraflar, Venedik'i hatırlatan bir peyzaj, 'çöllü develi' bir diğeri, camlı bir çerçevede 'Yakub ve kuyu başında Yusuf' resmi... Neyir ve N.Seza karşılıklı koltuklarda oturuyorlar. N.Seza'nın elinde bir kahve fincanı var, konuşurken fala bakar gibi fincanı inceliyor. Neyir, ellerini kavuşturmuş, 'tertiplice' oturuyor. Yekta, az ötedeki kanapeye uzanmış, bir bacağını aşağıya sallandırmış, dalgın boş gözlerle tavana bakı-

yor.

NEYİR : Vazgeçin artık şu sevdadan, Allahaşkına vazgeçin, kolay mı tamamlatmak... hem tamamlatıp da ne yapacaksınız, bu kadarı bile başa bela ..... hem sahi ... Sırrı Bey'in çorbasını yedirdiniz mi ?

N.Seza elindeki fincanın içine bakarak,

N.SEZA : Vallahi... dinleyin beni Neyir'ciğim, hiç olmazsa şu tamirat işini halledebiliriz böylece.

Yekta kendi kendine konuşur gibi N.Seza'nın sözünü keser.

YEKTA : Bugün merdivenin üzerindeki odaya girdim.

Halaların ikisi de Yekta'ya dönerler. Yekta duruşunu hiç bozmaz.

NEYİR : Nasıl açtın ?

Yekta cevap vermez. N.Seza önüne döner, yine fincana bakarak devam eder.

N.SEZA : Ben bu işin hallini böyle görüyorum...

Neyir, Yekta'ya diktiği bakışlarını hızla N.Seza'ya çevirir ve yüksek sesle karşı çıkar.

NEYİR : Neyin halli abla, Allahaşkına neyin halli ? Hangi parayla ? Kim tutacak bu dökün tüyü, kim uğraşacak ? Hem niye ? Hâlâ cennet mekan Kadir Paşa'nın torunları olduğumuzu mu zannediyorsunuz ? Gelin diyorum, bırakın şu evi, Ada'da size de küçük bir apartıman tutalım... babama da daha kolay bakarız hem.

Yekta, yalan söyler bir tonda ve sanki için için gülerek söze girer. Yine tavana bakıyordur.

YEKTA : Yazık değil mi halacığım, koca ev... koca ev bırakılır mı hiç... hem Nükhet Seza Halamın dediği olmayacak iş değil ki.

NÜKHET SEZA YEKTA'YA HERŞEYİ ANLATIYOR

(İç-Gün / Nükhet Seza'nın odası / Yekta, Nükhet Seza)

Kapalı tek bir göz. Açık tek bir göz. Önüne bir iğne geliyor. Göz iğneye bakıyor. Bir ip iğnenin deliğinden geçiyor. Bir çift göz aşağı bakıyor. İğnenin kumaşa girip çıkışını görüyoruz. Baş parmağı avuç içinde sıkılı bir el.

N. SEZA : Bu eve girişti̇ğinde Sırrı Bey'i̇n daha sakalı yokmuş. Çocukluğu babasının tamamlayamadığı yarım köşkte geçmiş. Babasına nisbet, ki ayrılığımız siyasidir derdi hep, köşkü tamamlatacağına bu eve girişmiş...

N.Seza koltuğunda oturmuş dikiş dikiyor. Yekta bir köşede oturmuş, N.Seza'nın anlattıklarını dinlemiyor gibi.

N.SEZA : ... yatağa düşene kadar da bitirmeye çabaladı.

İğne birden parmağına batar. Yekta'nın gözleri ışıldar, kalkıp N.Seza'nın yanına gelir. N.Seza parmağının kanını siler.

N.SEZA : Bir küçücük iğne.

Yekta iğneyi dikişten çeker alır.

Yekta aynanın önünde, arkası N.Seza'ya dönük bir koltukta, gözleri dalgın, elinde iğne, N.Seza'nın anlattıklarına kayıtsız oturuyor. N.Seza ayakta, arkadan Yekta'nın saçlarını gerdire gerdire tarıyor, bir yandan da yine kendi kendine konuşur gibi anlatıyor.

N.SEZA : ... 'Bu şehirde herşey yarım kalır Meliha', derdi anneme, 'herşey bitmeden çürür, bu ev de bitmeden eskiyecek'. Çamlıca'daki yarım kalmış köşkün paslı çivilerinden kalma bir de çivi korkusu vardı. Sonra bu korku, bir iğne korkusuna, tığ korkusuna dönüştü. Bir yerine kazaen girecek bir iğnenin, içnde ilerleyip kalbine saplanacağından kor-

kardardı. Kimbilir hâlâ da korkuyordur belki...'Bu evde iğne istemiyorum' derdi, 'olur Sırrı Bey' derdik. İnanmazdı. 'Bilal gibi, Bilal gibi öleceğim sonunda' diye bağırırdı, 'Bilal gibi'...

Yekta gözünü karşısındaki aynanın yanında asılı 'Yakub ve Yusuf' resmine dikmiş, elindeki iğneyi başparmağının içine küçük küçük batırıyor. Sonra, resimde bir şey farketmiş gibi ayağa kalkıp resme daha yakından bakıyor.

İHSAN HANIM

(İç-Gün / Hisar ev / Yekta, Nükhet Seza)

Boş koridor. Kapısız, camsız boş odalar. Kapalı kapılar. Yekta yürüyor. Sırrı Bey'in odasına yaklaştığında, ses çıkartmamaya çalışarak dikkatlice atıyor adımlarını. Sırrı Bey'in kapısına usulca kulağını dayıyor. Anahtar deliğinden içeriyi gözlüyor. Yürüyor, merdivenleri çıkıyor. Boş ve pis bir odaya giriyor. Çürümüş yer döşemelerinden birini kaldırıp, boyaları dökülmüş küçük bir teneke kutu çıkartıyor. Kutunun içinde bir sürü paslı iğne, saat yelkovan ve akrebi, bacakları ve başı kopuk bir bebek, bir 'yanan Sodom ve Gomorre' resmi var. Cebinden çıkardığı bir mercan tespihi kutuya koyuyor. Kutuyu eski yerine yerleştirip odadan çıkıyor. Kapısı kapalı bir başka odaya giriyor. Boş, tertemiz beyaz badanalı, aydınlık bir oda. Sadece pencerenin önünde tahta bir sandalye var. Yekta pencerenin pervazına yaslanıp denize bakıyor. Uykuya dalar gibi yavaşça gözlerini kapatıyor. Sonra, birden irkilip merdivenlere çıkıyor. Aşağıdan N.Seza geliyor. Elinde bir çekiç ve naylon parçaları var. Yekta demir merdivenlere oturuyor.

YEKTA : Hala, İhsan Hanım bu evde ölmedi !

Yekta'nın arkasında, kapının kenarında kımıldamadan duran martı tiz bir çığlık atıyor ve ses yankılanıyor. N.Seza, Yekta'nın önünden hiçbirşey söylemeden geçiyor.

YEKTA : Hala, İhsan Hanım gitti !

N.Seza yukarıdaki odada, penceredeki yırtılmış naylonları beceriksizce onarmaya çalışıyor. Yekta odanın kapısına geliyor.

YEKTA : Hala, annem gitti !

N.Seza duralıyor ve hafif gülümsüyor.

YEKTA : Anlatmalı ya... onu da anlatmalı, değil mi kızım, anlatmalı...

Yekta umursamadan yandaki odaya geçiyor.

N.SEZA : Neyir'in ve benim evlenmeyişim Sırrı Bey'i pek üzdü. Ben 'baba, ben size bakacağım, sizden iyi eş mi olur insana' dedim. Neyir gitti, İngilizce hocası oldu. Ama Servet, baban, Sırrı Bey'i üzen en çok o oldu. Bir ömrü odasından çıkmadan geçirdi... Servetciğim... Komşular adını deliye çıkarttılar. Babam dayanamadı. Aslında işte, biraz da bu yüzden evlendirdiler annenle Servet' i. Evlendikten sonra da birşey değişmedi, çıkmadı odasından. Annen de hemen anladı durumu, şikayet etmedi, o da odasına kapandı...

Yekta, İhsan Hanımın odasında, pencerenin önünde, ayakta, kımıldamadan dışarıyı izliyor.

N.SEZA : ... Sonra kaybettik Servet'i. Sırrı Bey İhsan'ın durumuna ölen oğlundan daha çok üzüldü. 'Bu tazenin günahı da sırtı mızda ' dedi. Sırrı Bey böyle dedi. Ama İh san bir başkaydı. O da, 'mesudum Sırrı Bey, tahmin edemiyeceğiniz kadar mesudum' dedi. Dudaklarında bir küçücük gülümseme. Yüzünün aydınlığı aynı sen.

Yekta yan odada dudaklarını oynatıyor.

YEKTA : Aynı ben.
N.SEZA : Anlatılsın elbet, bütün hikayeler.

N.Seza bunları söylerken Yekta'nın bulunduğu odaya giriyor. Yekta, Nükhet Seza'yı karşısında görünce, biraz sıkılgan, biraz heyecanlı, sanki ona bir sürpriz yaparmış gibi fısıldıyor.

YEKTA : İşte ben.
N.SEZA : Sonra Sırrı Bey odasına istedi İhsan'ı. 'Çorbamı İhsan yedirecek dedi. İhsan ise ne sabah uyur ne akşam, sessiz Sırrı Bey'e çorba taşıdı. Sırrı bey ondan sonra, sabah akşam çorba içmeye başladı. Ne beni, ne Neyir'i, bir tek İhsan'ı istedi yanına...
YEKTA : Tabii ki gördüm !

Yekta hızla çıkıyor odadan. Merdivenlere oturuyor. Kapıda N.Seza görünüyor, aynı tonda sürdürüyor konuşmasını.

N.SEZA : Böylece İhsan Hanımın illet-i seherisi bütün ev halkına bulaştı.İşte o sıralar hamile kaldı annen. Babanın ölümünden az sonra.

N.Seza Yekta'nın yanından geçerek iniyor merdivenleri.

N.SEZA : Sonra, o sabah, sessizce, yine gülümseyerek...
YEKTA : Bembeyazdı elbiseleri.
N.SEZA : Önce dualar ederken gördüm onu.
YEKTA : Sonra bir kayıkla açıldı kıyıdan.
N.SEZA : Sonra bir kayıkla açıldı kıyıdan. Neden mi,... bilmiyorum.

N.Seza uzaklaştıkça söyledikleri duyulmaz oluyor.

YEKTA : İşitilmiyor ! İşitilmiyor hala, hiç birisi işitilmiyor !
N.SEZA : Anlatmalı ya, tabii anlatmalı. Yoksa nasıl olacak ?
YEKTA : Haberiniz yok ki !

Yekta yerinden fırlıyor. (Aynı görüntü üç kez tekrarlanıyor)

(Müzik)

1. karton :
HEP BU EVİ ANLATTI HALAM BANA.

GP ev.

2. karton :
NE ÇOK ANLATIR.

Karışık deniz.

3. karton :
ANLATACAK NE BULUR.

İskeleye bağlı kayık.

4. karton :
NEYE ANLATIYORSUN HALA.

5. karton :
BEN HERŞEYİ GÖRDÜM BİLE.

Yekta'nın terli yüz

YEKTA'NIN HAYAL VE RÜYALARI

(İç-Gün / Merdivenaltı / Yekta, Neyir)

Neyir, elinde küçük kara çantası, kara gözlükleriyle evegirer. Basamakları çıkarken, gözü aşağıya takılır, döner veiner. Yekta'yı basamaklara uzanmış, uyuyor bulur. Telaşlanır ve uyandırır.

NEYİR : Yekta ! Yekta, uyuyacak yer mi bulamadın,... nedir bu hal kuzum ?

Yekta hafif doğrulur. Halasına bir göz atar, birşey söylemeden yeniden gerisin geriye uzanır. Neyir şefkatle Yekta'nın saçlarını okşar.

NEYİR : Hadi güzelim, hadi Yektacığım.
YEKTA : Rüyamda Sırrı Bey'e çorba ye - dirdim. Bu ne demektir hala ?

Neyir sorudan rahatsız olur ancak bunu belli etmemeye çalışır. Yekta'nın tozlanmış dizlerini temizler.

NEYİR : Hadi kalk, kalk. Böyle sokaklarda uyursan, abuk sabuk rüyalar görürsün tabii.

Yekta doğrulur, dizini oğuşturur. Bir küçük çakılın dizinde bıraktığı izi inceler.

YEKTA : Hala şuraya bakın ! Bu neyin işareti ?

NEYİR : Allahaşkına kendine gel Yekta, artık koca kızsın, ne biçim konuşuyorsun öyle !

Yekta kalkar. Merdivenleri çıkarlar.

YEKTA : Abuk sabuk, abuk sabuk, abuk sabuk.
YEKTA : Nükhet Seza Halama soracağım bu rüyanın tabirini.
NEYİR : Tabii onun işi bu.

Yekta birşey gizliyor gibi tedirgin, birden durur.

YEKTA : A Halacığım, aşağıda birşey u - nuttum, siz çıkın ben gelirim.

Neyir Yekta'nın yalan söylediğini anlamış gibi bakar, dizlerinin üzerine çöker, Yekta'yı omuzlarından kavrayıp endişeli sorar.

NEYİR : Yekta kızım..., söyle bana, bu evde yaşamak,...yani buradayaşamaktan memnun musun ?

Yekta suçlu suçlu gülümser, evet anlamında başını sallar. Neyir döner yoluna devam eder. Yekta onu izler.

Yeniden merdiven altında görürüz Yekta'yı. Aynı yere sırtüstü uzanır. Ellerini koklar. Gözleri açık, dalar.

YEKTA : Abuk sabuk !

NEYİR YEKTA'NIN YATILI OKULA VERİLMESİNİ İSTİYOR

(İç-Gün / Nükhet Seza'nın odası / Neyir, Nükhet Seza)

Bir el bir deste oyun kağıdından bir kağıt çeker. Kağıdı diğer eldeki kağıtların arasına yerleştirir. Yeni kağıdın sürekli yerini değiştirir. Neyir, N.Seza'yı sabırla beklemektedir. N.Seza kağıtlara dalmış başka şeyler düşünüyor gibidir.

NEYİR : Atın hadi !

N.Seza bir kağıdı seçer, atacak gibi olur, vazgeçer yerine yerleştirir.

NEYİR : Yekta'yı diyorum,bu yıl artık leyli mektebe verelim.

N.Seza duralarsa da başını kağıtlardan kaldırmaz.

NEYİR : Artık çok endişeliyim Yekta için. Bu mezar evde o da delirecek.

N.Seza söylenenlere hiç aldırmıyormuş gibi, elindeki kağıtları daha dikkatli incelemeye koyulur.

NEYİR : Hele sizin alakasızlığınız beni iyice çileden çıkartıyor.

N.Seza bir kağıt atar.

NEYİR : Bugün, 'rüyamda Sırrı Bey'e çorba yedirdiğimi gördüm, bu ne demektir hala ?' dedi.

N.Seza, ilk kez bakışlarını kağıtlardan kaldırıp, Neyir'e bir göz atar.

NEYİR : Bu bir değil ki, geçende, yine, 'hala rüyamda annemi aşağı iskelede yeşil kayığa binerken gördüm, annem o kayıkla mı gitmişti ?' dedi. 'Yok kızım, nereden çıkartıyorsun, ne gitmesi, ne kayığı !', dedim. Daha bu yaşında ölülerin peşinde !

N.Seza attığı kağıdı geri alır.

N.SEZA : Kayık yeşildi.
NEYİR : Nükhet Seza çocuk elden gidiyor, farketmiyor musunuz ?

N.Seza kağıtları açar ve oyunu bitirir.

N.SEZA : Ben öyleyse bittim.

Son kağıdı da atar. Attığı kağıt bir kupa üçlüsüdür. Martı kapıya koşturur, aralık kalmış kapıdan odayı dinleyen Yekta'nın ayaklarını görürüz.

NEYİR : Bu haftasonu birlikte Ada'ya götüreceğim onu.
N.SEZA : Haftasonu için

NEYİR YEKTA'YI ADA'YA GÖTÜRÜYOR

(Dış-Gün / Ada / Yekta, Neyir, Nuran)

Vapurun iskeleye yanaşması. Ezilen lastikler. Sıkıştırılan halatlar. Vapurdan Yekta ve Neyir'den başka çok az kişi iner. Meydandan faytonlara doğru yürürler. Yekta uzaktaki kalabalığa bakar, bu bir millî bayram kutlamasıdır. Faytona binerler, fayton bir çocuk bandosunun yanından geçer. Yekta bunları soğuk bir ilgiyle izler.
Fayton iki tarafı ağaçlı bir yolda hızla ilerlemektedir. Karşı yönde bir bisikletli gözükür. Uzun boylu, zayıf, kemikli yüzlü, kocaman gözlüklü, omuzunda eski bir fotoğraf makinesi asılı, onüç yaşlarında bir oğlandır bu. Bisiklet yanlarından geçerken, Neyir döner, seslenir.

NEYİR : Nuran ! Dönüşte gel de sizi Yekta'yla tanıştırayım !

Nuran döner bakar ve yoluna devam eder.

NEYİR : Nuran benim İngilizce talebelerimden. Akıllı, efendi çocuktur, beraber gezersiniz Ada'da.

Yekta hiç aldırmaz.
Basamaktaki ayağını içeri alır ve büzülür.

(İç-Gün / Neyir'in evi / Yekta, Neyir, Nuran)

Küçük, tabanı muşamba kaplı aydınlık bir oda. Eski model bir koltuk takımı, ortada bir sehpa, sehpanın üzeri dantel süslemeli bir örtüyle kaplı. Sigara paketleri, ortasından ikiye kırılmış filtresiz sigaralar, eski iki ağızlık yine sehpanın üzerinde duruyor. Odanın bir köşesinde sararmış 'Life' dergileri yığılı. Yığının hemen yanında, duvara dayalı büyükçe bir masa. Masada yanyana dizilmiş, İngilizce romanlar, kesilmiş yazılar, fotoğraflar, duvarda 'KKL Hizmet Anısı' yazılı bir tabak, yanında çerçevelenmiş bir toplu öğretmenler fotoğrafı.
Neyir sehpadaki paketten bir sigara çıkartır, ikiye böler, ağızlığına takar ve yakar. Camdan dışarı bir göz atar. Balkona çıkar.
Yekta bahçede, balkonun hemen önündeki koca ağacın dibinde durmuş, dalgın gözleriyle ağaca bakıyor. Neyir, balkondan Yekta'yı süzer.

NEYİR : Hem bak düşün, burada akranlarınla beraber olursun, kendi yaşında insanlarla. Artık yaşlılardan, o yıkıntı evden kurtulursun...

Yoldan , bisikletiyle eve doğru gelen Nuran görünür.

NEYİR : *Come on Nuran !*

Nuran bisikleti kapının önünüde bırakır, bahçeye girer.

NEYİR : *How do you do ?*

Nuran bakar. Neyir Yekta'yı gösterir.

NEYİR : *She's Yekta !*

(Dış-Gün / Ada / Yekta, Nuran)

Yekta Nuran' ın arkasına binmiş, bisikletle ağaçlıklı bir yolda ilerliyorlar. Bisikleti yolun kenarına bırakıp, kayalıklı tepeye tırmanıyorlar. Kayaların arasından saklana saklana martıların yuvalarına yaklaşıyorlar. Nuran yavaşça makinasını çıkartıp, martıların fotoğrafını çekmeye koyuluyor. Yekta şaşkın, Nuran'ı izliyor. Martılar birden ürküp havalanıyor ve üzerlerinde dönmeye başlıyorlar. Yekta, Nuran'ı bırakıp aşağı, yola iniyor.

Yolun kenarında yanyana oturmuşlar. Yekta sorarcasına Nuran'ın makinasına bakıyor.

NURAN : Çocuk başlı martı... bir çocuk öyle söyledi. Ada'da öyle bir martı var, dedi.Her göze görünmüyor, belki makinaya görünür, dedi.
YEKTA : Ne kadardır acaba başı ?

Nuran ellerini kendi başı büyüklüğünde birbirine yaklaştırır.

YEKTA'NIN RÜYASI VE ANNESİNİ GÖRMESİ

(İç-Gün / Nükhet Seza'nın odası / Nükhet Seza, Yekta)

Yekta, elinde saplı bir ayna, kanapede bacaklarından birini toplayıp oturmuş, karşısındaki koltukta elinde bir kitapla oturan N.Seza'yı izliyor.

N.SEZA : Her kim eline bir iğne battığını görür ise rüyanın hayra alamet olup olmadığı, batan iğnenin hagi elin hangi parmağına battığı ve rüyanın hangi ayın hangi gecesi görüldüğüyle tabir olunur... Eğer iğnenin battığı bir dost, bir yakın, bir akraba eli ise bu da bu insanın yakınlık derecesine göre tabir olunur. İğnenin büyüklüğü ve küçüklüğü, cinsi, paslı olup olmaması, eğer dikiş iğnesiyse üzerinde iplik takılı olup olmadığı, yorgan iğnesiyse üzerinde takılı olan ipliğin rengi tamamen zıt anlamlarla yüklü olabilir...

Yekta elindeki aynadan kendine bakarak itiraz eder.

YEKTA : Benim değil annemin eliydi kanayan. Bir küçücük damla kan çıkıyordu, güldü, 'boşver, boşver, suda leke bırakmaz' dedi.
N.SEZA : Rüyasında ölmüş bir yakınını gören...
YEKTA : Öyle değil !

N.SEZA : Ben sana kitapta yazanı okuyo - rum...
YEKTA : Öyle değil !
N.SEZA : Rüyanın tabirini öğrenmek iste - yen sensin kızım.
YEKTA : İstiyorum ama bunlar gördükle - rime benzemiyor.

(İç-Gece / Hisar ev / Yekta, Nüknet Seza)

Gece ay.
Evin içi pencerelerden sızan ay ışığıyla parça parça aydınlık.
Yekta yatağından kalkıyor, sesizce odadan çıkıyor. N.Seza, Yekta'nın odadan çıkmasıyla gözlerini açıyor.
Yekta yalınayak koridorda ilerliyor, Sırrı Bey'in odasını dinliyor, merdivenlerden çıkıp annesinin odasına geliyor.

(Duvar saati çalıyor)

Yekta, pencerenin önünde, ellerini ensesinde birleştirmiş, uykulu gözleriyle bekliyor.

* * *

Yekta'yı pencerenin tam karşısında, ayışığının vurduğu yerde otururken görüyoruz. Başparmakları avuçlarının içinde

sıkılı, bacakları geceliğinden dışarı çıkmış uyukluyor. Eteklİği hafif uçuşuyor.

* * *

Yekta'yı yeniden pencerenin önünde, elleri ensesinde birleşmiş görüyoruz. Birden gözleri büyüyor. Kesik kesik görüntülerle, ellerini indirişini ve yüzünün aydınlığını görüyoruz.

* * *

Yeniden yerde, oturduğu durumda gözleri kapalı görüyoruz. Bu kez yanında geceliğiyle N.Seza var. Usulca Yekta'nın saçını okşuyor. Yekta yavaşça gözlerini açıyor. Gülümsüyor. N.Seza'ya sarılıyor.

YEKTA : Halacığım gördüm. Annemi gördüm. Kayıkla geçti boğazdan.
N.SEZA : Rüyanda.
YEKTA: Hayır, kayıkta.

N.Seza endişeli, bakışlarını çeviriyor.

(Uzun bir vapur düdüğü)

NÜKHET SEZA VE NEYİR GEÇMİŞ ÜZERİNE KONUŞUYORLAR

(İç-Gün / Nükhet Seza'nın odası / Neyir, Nükhet Seza)

N.Seza oturuyor. Neyir ayakta.

N.SEZA : Nasıl bırakırım Neyir, anlamıyor musunuz nasıl bırakırım ? Daha babamın altında tamamlanmamış üç koca kat beklerken.

NEYİR : Bunlar oyundur efendim. Bunlar oynadığımız oyunlardır Nükhet Seza. Bu oyunlar evin boyunu geçti. Şimdi oyuna Yekta'yı da kattınız.

N.Seza ayağa kalkar, pencereye doğru ilerler.

N.SEZA : Ben buna doyamadım henüz.He nüz hem biliyor musunuz, ailenin âzâsı da doymamış idi buna, bu eve.Babam Sırrı Bey hâlâ çırpınıyor, nedir bu tereddüd, geçemiyor öteye. Anlatmak mı istediği nedir bilemiyoruz.

NEYİR : O anlatmak değil, saklamak için ölemiyor Nükhet Seza, korkudan, korkusundan ölemiyor. Günahlarının korkusundan ölemiyor. Servet'in, İhsan'ın, Yekta'nın günahından ölemiyor.

N.SEZA : O nasıl söz ! Babamın günahı değil

ki Yekta, o nasıl söz Neyir ! Babam, sırım babam, bizden çok bilecek elbet. Daha hayat onun bize anlatmadığı esrar ile doludur. Bu ev göremediğimiz, sınırını tahayyül edemeyeceğimiz yüceliktedir...
Göremiyoruz.

Döner. Neyir'in arkasına geçip, başını başına yaslar.

N.SEZA:Bunun böyle olduğunu,Sırrı Bey'-in çorbasını, beşinci katı, ikinci kuleyi, katbahçeyi...
NEYİR : Ve de benim günahımdan, aah

Nükhet Seza...
oh do not die, for I shall hate
all men so, you are gone
that you I shall not celebrate
when I remember, you were one...

(Müzik)

Neyir dansederek pencerenin önüne gelir ve durur.
N.Seza anlatmaya devam eder. Saçlarını parmaklarıyla kulağının arkasına iter. Narin, gülümser bir yüzle ikna etmeye çalışıyormuş gibi konuşmaktadır.

VAPURDA

(Dış-Gün / Vapur / Yekta, Neyir, Çocuklar)

(Müzik sürüyor)

Neyir ve Yekta, vapurun orta yerinde, açıkta ayakta du -ruyorlar.

( ) N.Seza'nın anlatan yüzünü görüyoruz.

Neyir'in kara gözlükleri var, Yekta'yla yanyana konuşmadan duruyorlar.

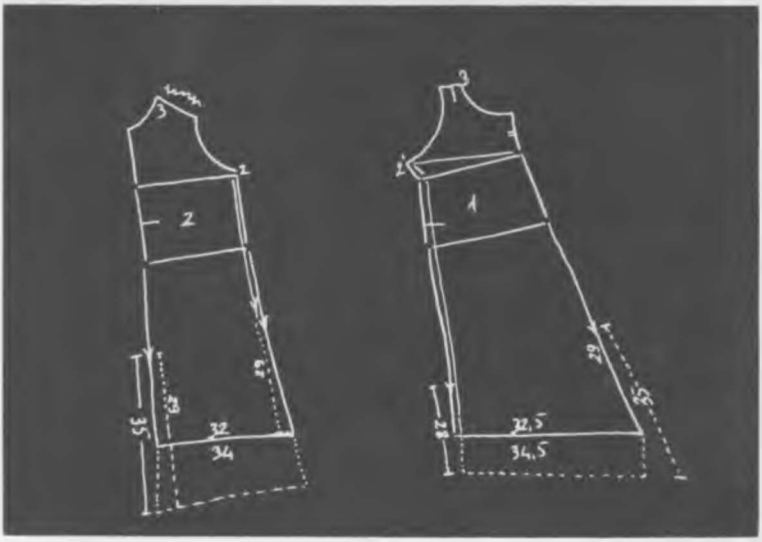
( ) N.Seza anlatmaya devam ediyor.

(Müzik bitiyor)

Yekta, az ötede hiç kımıldamadan duran, elleri âsâlı, subay kıyafetli, pelerinli iki çocuğa bakıyor. Çocukların tıraşlı koca kafaları ve büyük gözleri var. Onlar da gözlerini Yekta'ya dikmişler. Vapurun yalpalamasıyla yüzleri bir aydınlanıyor, bir kararıyor.

NURAN VE YEKTA

Ekranda siyah üzerine beyaz, şu çizim beliriyor :

(Radyo efekti, çeşitli istasyonlar, çeşitli anlaşılmaz diller, cızırtılar, müzikler)

NEYİR : (dıştan) Yekta'nın bu yıl leyli verilme kararından sonra İngilizce seanslarımız sıklaştı.
Yekta rüyalarında sürekli annesini gördüğünü söylüyor. Bu rüyalara annesinin bizzat kendisini de gördüğünü eklemesi beni pek üzdü.Hayalperest çocuk !
Artık her haftasonu Ada'ya getiriyorum onu.Yekta'ya bu hafta Blake'in 'Infant Sar-

row'unu ezberletmeye başladım.
Yekta'ya okul forması ısmarladık, koyu gri terilenden. Annik dikecek.

(İç-Gün / Nuran'ın odası / Yekta, Nuran)

Darmadağınık, dökütü bir 'karanlık oda'. Eski küçük bir agrandisör. Agrandisörün üzerinde durduğu derme çatma bir tahta masa. Masada, içinde fotoğraf banyolarının yapıldığı eski çatlak porselen tabaklar, fotoğraflar, paslı bir makas... Yekta ve Nuran masanın önünde oturuyorlar. Nuran elindeki radyoyu karıştırıyor. Yekta önündeki ölü kedi fotoğraflarına bakıyor.

YEKTA : Annem geceleri evin önünden kayıkla geçiyor.
Nuran annemi gördüm ! Rüyamdaki gibi.O kadar yakın geçiyor ki, kürek sesleri duyuluyor. Neyir Halam inanmıyor. Nükhet Seza Halam, o da inanmıyor. Şimdi biliyorumneden uyumuyor Sırrı Bey !
Nuran bana gülümsedi annem! Annemi bırakıp gitmiycem yatılı okula.
Gitmiycem !

Nuran radyoyu kapatır.

(Dış-Gün / Ada / Yekta, Nuran, Cosmos)

Yekta ve Nuran bir uçurum kenarına uzanmışlar. Aşağıya, denize ve martılara bakıyorlar. Kuvvetli rüzgarla Yekta'nın saçları ve etekleri uçuşuyor.

YEKTA : Bana inan. Öyle mi ?

Yekta kalkıyor. Nuran yattığı yerden martıların fotoğrafını çekiyor. Yekta arkalarındaki tepeye doğru yürüyor, tırmanıyor. Dönüp aşağıya, olduğu yerde kalan Nuran'a bakıyor. Yürümeye devam ediyor. Dilek bağlarıyla dolu bir çalının önünden geçiyor. Çalıyı dönünce, orta yaşın biraz ilerisinde, eski giyimli, başında eski bir fötr şapka, bir adamla karşılaşıyor. Adam hafif gülümser bir yüzle Yekta'ya bakıyor. Yekta bir an duraladıktan sonra yoluna devam ediyor.

HİSAR'DA TEMİZLİK

(İç-Gün / Nükhet Seza'nın odası / Nükhet Seza, Rahime)

(Bir duvar saati aralıksız çalıyor)

N.Seza odasında, elinde sigara, saçlarını bir bantla toplamış, dalgın ayakta duruyor. Odanın kapısı açılıyor. Elinde, ucu bezli uzun bir sopa, bir kadın içeriye uzanıyor. Genç, kocaman gözlü, basma entarili, iri ayakları çıplak, saçlarını bir yemeniyle arkaya bağlamış.

RAHİME : Yine takıldı bu.

N.Seza, hülyalı, döner.

N.SEZA : Ne takıldı güzelim ?
RAHİME : Duymuyor musunuz, saat...

N.Seza odadan çıkar.

(İç-Gün / Koridor / Yekta, Nükhet Seza, Rahime)

Rahime temizliğine devam eder, döşemeyi silerek koridorun öbür ucuna doğru ilerler. N.Seza boş koridorun başında duran, eski büyük, ayaklı saatin orasına burasına dokunur. Çalmayı durduramaz.

N.SEZA : Beceremedim. Yekta nerede ?

Rahime umarsız, döner bakar. Elindeki süpürgeyi duvara dayar. Çıkar.

Merdivenler.
Trabzanlara yaklaşır, aşağı seslenir.

RAHİME : Yekta ! Yekta !

Aşağı bakmasıyla, sesi duyup merdiven aralığına gizlenen Yekta'yı görmesi bir olur. Yekta'nın gizlendiği yerden halen pabuçlarının uçları gözükmektedir.

RAHİME : Yekta gel şu saati durdur !

Yekta'nın görünen pabuçları kımıldamaz.

RAHİME : Yektaaa hadi... ! Hem ben seni gö-rü-yo-rum !

Rahime biraz daha bakar, sonra dönüp temizliğine devam eder. N.Seza koridorun öbür ucunda durmuş onu bekliyordur.

N.SEZA : Yok mu ?

Rahime uzaktan, 'bana ne' der gibi, bakmadan omuz silker.

N.SEZA : Hadi yeter, gel de kahvelerimizi içelim artık !

N.Seza odasına girer. Rahime bir süre daha temizliğine devam eder. Birden duralar. Çıkar.

Merdivenler.
Az önce seslendiği yerden aşağı bakar. Pabuçlar hâlâ oradadır. Gülümser, yavaşça merdivenleri iner. Karşılaştığı sadece pabuçlardır. Yeniden yukarı çıkar.
(Rahime yukarı çıkarken saatin çalması birden kesilir)

Koridorda Yekta'yla karşılaşırlar. Yekta'nın ayaklarında başka pabuçlar vardır.

RAHİME : Numaracı demin gördüm seni.
YEKTA : Nerde gördün, ben dışardaydım.

RahimeYekta'nın pabuçlarına bakıp, göstermeden gülümser, kovaya eğilir.

YEKTA : (Sahte bir korkuyla) Birisini mi gördün ?

Rahime cevap vermez. Yekta arkasını döner.

YEKTA : Gördüğün ben değildim. Sen daha bana inanma bakalım.

Rahime hiç aldırmadan işini sürdürür.

YEKTA : Sen daha bana inanma !

Rahime sesini çıkarmaz. Bezi sıkar silkeler. Bir kapının önüne serer. Doğrulur, saçını başını düzeltir, bunu yaparken de Yekta'yı süzer.

YEKTA : Sen daha bana inanma !

Rahime cevap vermez. Döner, N.Seza'nın odasına doğru yürür. Yekta da döner merdivenlere doğru ilerler. Rahime tam kapıdan girecekken döner yan yan bakar. Yekta da koridorun ucunda, dönmüş ona bakıyordur. Gözgöze gelirler.

N.Seza koltuğunda, Rahime sandalyede oturuyor.

N.SEZA : Ve o perdeler de tabii, bronz kornişlere asılı dururdu. Şimdi sadece kornişler kaldı. Üzerleri sinek tükürüğü. Tabii masalar, sehpalar da koyu saman rengi janjanlı, döşemelik tafta üzerine muhtelif renklerle işlenmiş örtülerle kaplıydı.
Örtüler, örtüler...
Ver bakalım şu fincanını.

Rahime yanındaki masanın üzerinde kapalı duran kahve fincanını tabağıyla birlikte N.Seza'ya uzatır. N.Seza parmağıyla fincanın altını yoklar. Tersten, fincanın üzerindeki XVIII. yüzyıl giysili iki Avrupalı kadın deseni görürüz.

RAHİME : Nükhet Abla, Neyir Hanım Yekta'ya çok üzülüyormuş. Nedir bu kızın tuhaflığı ?

N.Seza elindeki fincana bakarak cevaplar.

N.SEZA : Onu tuhaf gören Neyir'in kendisi. Kendisi gibi olsun istiyor. Bu evi terketsin, unutsun istiyor. Yektam da en az benim kadar düşkün bu eve. Neyir'i korkutan da bu... Şimdiden asıldı kaldı Ada'yla Hisar arasına, Neyir'le benim arama, dördün cü katla üçüncü kat arasına, Sırrı Bey'le İh san Hanım arasına, bu ev gibi asıldı kaldı oda. Hepimiz gibi o da, ne olacak, niye tuhaf olsun, biz tuhaf mıyız ?
Hem olsak da,... değil mi efendim ?

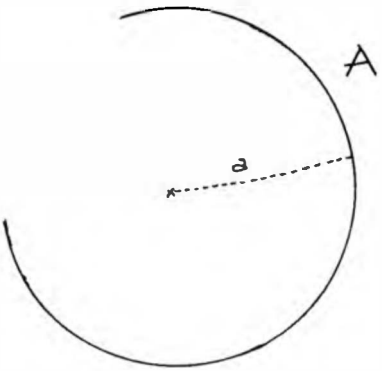
Rahime sesini çıkarmaz. Yavaşça kalkar, camları silmeye koyulur. Dışını silerken gözü aşağı kayar. Bahçede, duvarın dibinde kendisine bakan Yekta'yı görür. Bakışırlar. Yekta bir adım geriler. Sadece pabuçları gözüküyordur. Rahime gülümser. Dışarıdan N.Seza'yı görürüz, Rahime'nin falına bakıyordur. Rahime dışardan cama 'hoh'lar ve N.Seza görüntüsü buğulanır.

ADA YİNE ADA

(Dış-Gün / Ada / Yekta, Cosmos, Balıkçı, Çocuklar)

(Rüzgar sesi)

Beyaz kağıt üzerine çizilmiş şu şekil çıkar :

Görüntüye bir el girer ve kurşun kalemle daireyi tamamlar.

Bomboş bir Ada sokağı. Bir kedi ağır ağır yürüyor.

(Fısıltılar)

Ardarda eğilmiş üç çocuk, duvarın dibinden yavaş yavaş kediye yaklaşıyorlar.
Yekta bahçe kapısının önüne geliyor. Rüzgar sertleşiyor. Bahçe kapısının paslı mandalını kaldırıp, dışarıya çıkıyor. Yürüyor. Rüzgar saçlarını uçuruyor. Başının üzerinde martılar uçuyor.

Çocuklar kediyi bir duvarın önünde kıstırmışlar, birinin elinde bir şırınga var. Yekta yanlarından geçiyor

(Bir kedi çığlığı)

Hızlanıyor. Gökte kara bulutlar toplanıyor.

* * *

Yekta yolun ortasında, omuzundaki sırığın iki ucunda yaygan sepetler asılı, iri yarı, çürük dişli bir adamla konuşuyor. Yekta adamın karşısında rüzgardan büzülmüş, üzerine küçük gelen hırkasının kollarını çekiştiriyor.
Yanlarından üç çocuk, birinin kucağında bir kedi, koşarak geçiyorlar.

BALIKÇI : Yani buraya çıkar, yani kendine çıkar. Yani bu yol çıkmaz. Bu yol böylece kendi etrafında, Ada'nın etrafında döner durur. Ada yine Ada... Burası bu yolun başıysa sonudur da... yani... ama yolu bırakır şöyle tepeye vurursan, o zaman başka...

Adam konuşurken Yekta'nın gözü, adamın sepetine, sepette örtünün altından gözüken balıklara takılır. Adam bu bakışı farkeder, rahatsız olur, örtüyü kapatır.
Yekta yoluna devam eder.
Tepeye tırmanır.

Yürürken bir rüzgar gülüyle karşılaşır. Etrafında döner. Rüzgar gülü de onunla birlikte yön değiştirerek tepeyi gösterir. Yekta bakar ve okun gösterdiği yöne gider.
Taşların üzerine konmuş bir grup martı görür. Yavaşça durur, çömelir. Martıları izler. Arkasında bir adam belirir.

COSMOS : Çocuk başlı martıyı arıyorsun, peki ya çocuk ?
YEKTA : Bakıyorum.
COSMOS : Alışabildin mi Ada'ya ?
YEKTA : Alışmıycam. Beni tanıyor musunuz ? Peki ya siz kimsiniz ?

COSMOS : Burada bütün martılarla tanıdık sayıyorum kendimi. Ben şu terkedilmiş manastırın bekçisiyim.

* * *

Cosmos önde Yekta arkada, manastıra doğru yürürler. Cosmos arasıra eğilip topladığı otları cebine koyar.

* * *

Manastırın önünde, Cosmos ve Yekta bir ağacın dibinde oturmaktadırlar.

COSMOS : Ve, 'ey insanlar, bize kuşların konuşma dili öğretildi. Ve bize herşeyden bol bir nimet verildi. Bu hiç şüphesiz apaçık bir üstünlüktür', dedi. Sonra da cinlerden, insanlardan ve kuşlardan ordular toplandı ve bunlar bölükler halinde dağıtıldı. Birgün, sonra birgün, hepsini toparlayacak ve şöyle diyecek : 'Size verilen cevap nedir ?' Onlar da, 'bizim bilgimiz yoktur, görünmeyenleri bilen bir tek Sen'sin, Sen', diyecekler...

Ortalarında bir mendil serili ve üzerinde böğürtlenler var.

YEKTA NURAN'I EVE ÇAĞIRIYOR

(İç-Gece / Hisar ev / Yekta)

Yekta koridorda, üzerinde geceliği, çıplak ayak yürüyor. Uzun uzun Sırrı Bey'in odasını gözlüyor. Yukarı çıkıyor.

(Müzik)

Annesinin odasında, pencerenin önünde annesinin geçmesini bekliyor. Dışarıda ay var. Yine annesinin geçtiğini görüyor.

(İç-Gün / N.Seza oda / Yekta)

Sabah. Yekta yatağında yüzüstü yatıyor. Ter içindeki ensesini görüyoruz.

YEKTA : (dıştan) Yine de her gece, 'yalnız bırakma beni anne' diye dua ediyorum. Gülümsüyor. Her seferinde yine de, içimde 'bir daha gelmezse' korkusu. Bütün rüyalarımda da o. 'İnsan hiç tanımadığı insanı sever mi ?', diyor Neyir Halam. Tanımaz mıyım hiç, 'annem' diyorum, 'şu her gece gördüğüm annem'.

(İç-Gün / Neyir'in evi / Yekta, Nuran)

Yekta ve Nuran, önlerinde defter kalem, masa başında oturuyorlar.

YEKTA : Nükhet Halam,'hepsi rüyanda' diyor. Neyir Halamın bunların rüya olmasına sına bile tahammülü yok. 'Rahat bırak ölmüş kadını, rahmetliyi hayalinde su perisine çevirdin' diyor. Dilim acıyor.. İnsanın dili uçuklar mı ? Nuran, seni eve götüreceğim..., gizlice. Sen de göreceksin annemi. Dilim çok batıyor.

Yekta dilini çıkartır. Nuran hafif eğilip dikkatlice diline bakar.

NURAN : Tam ucunda bir kabartı.
YEKTA : Dilime düğüm düşmüş.
NURAN : Tükür yere düşsün.
YEKTA : Tuu.

(İç-Gün / N.Seza'nın odası / Yekta)

Yeniden, yatakta ensesini görürüz. Kolunu yataktan sarkıtmış, yerde, elinde teneke bir pergel var.
(Son dialog ilkinin hemen ardından birbirine karışarak iki kez tekrarlanıyor)

Yekta'yla birlikte, dolabın altında uçları gözüken bir çift kara erkek ayakkabısına bakıyoruz.

NURAN HİSAR'DA

(İç-Gün / Hisar ev / Yekta, Nuran)

Yekta ve Nuran giriş katındaki çerçevesiz bir pencereden eve giriyorlar. Yekta önde Nuran arkada, görülmemeye dikkat ederek ilerliyorlar.

Merdivenlerde martıyla karşılaşıyorlar. Nuran hemen makinasına sarılıp martının fotoğraflarını çekmeye başlıyor. Yekta Nuran'ı çekiştirip itiraz ediyor.

* * *

Yekta'nın annesinin odasındalar.

YEKTA : Saat on biri vurduktan hemen sonra gelicem yanına, sakın bu odadan çıkma.

Pencerenin önüne gelir, dışarıyı gösterir.

YEKTA : İşte buradan geçecek.
NURAN : Ben o saate kadar burada mı...
YEKTA : Şşşşşt ! Göreceksin bak. Sabret !

Çıkar.
Nuran biraz tedirgin odaya bakar.
Nuran yere oturmuştur. Karşı duvardaki yansımaları seyreder.

Gündüz geceye döner.

(Saat on bir kere vurur)

(Müzik)

Yekta geceliğiyle, koşarak girer odaya. Nuran sıçrar. Yekta gülümser. Heyecanla birşeyler anlatır Nuran'a. Nuran dinler. Pencerenin önüne gelirler.

Beklemeye koyulurlar.

Aniden dışarıdan gelen bir ışıkla yüzleri aydınlanır. Yekta sevinçle Nuran'a birşeyler söyler. Nuran hemen makinasına davranır ve üstüste beş-altı poz çeker.
Yekta'nın yüzü ter içinde kalmıştır, ışığa doğru gülümseyerek birşeyler mırıldanır.
Işık yüzlerinde kaybolur.

NEYİR'İN MÜJDESİ

(Dış-Gün / Hisar bahçe / Neyir)

Neyir bahçe kapısından girer. Başı önde, dalgın, evin kapısına yaklaştığı sırada duralar. Bir an birşey düşünüyor gibi kımıldamaz. Birkaç adım geri yürür. Yavaşça başını kaldırıp eve bakar. Yürür ve girer.

(İç-Gün / Koridor / Neyir, Nükhet Seza)

Neyir girişte N.Seza'yla karşılaşır. N.Seza koridoru sayarak adımlıyordur.

N.SEZA : Otuz yedi, otuz sekiz, otuz dokuz kırk, kırk bir,...
NEYİR : Yekta nerede ? Ona bir müjdem var.

N.Seza, Neyir'e 'dur, şaşırtma' gibisinden bir hareket yapar.

NEYİR : Ablacığım, ne yapıyorsunuz öyle Allahaşkına ?
N.SEZA : Ölçüyorum.Yukarının tamamlanması için yaklaşık masrafı çıkartmaya çalışıyorum.

N.Seza saymaya devam eder. Elindeki küçük kağıda sayıları

not eder. Neyir şaşkın ablasına bakar ve çıkar.

NEYİR : Yektaa !

(İç-Gün / N.Seza'nın odası / Yekta, Neyir, Nükhet Seza)

Yekta elindeki iskambil kağıtlarını gayri ihtiyarî elinden bırakır. Bir kısmı, önünde, masada açıktır.

NEYİR : 'Pasyans !' Sana bir müjdem var.

Yekta, yüzünde küçük yalan bir gülücük, kağıtları toplar ve köşedeki sehpanın üzerine bırakır. Tedirgin, bekler.

NEYİR : Okula kabul ettirdim seni. Benim eski lisemde okuyacaksın ! Duyuyor musun Yekta, Çamların arasında !

Yekta arkası dönük, öylece kalakalır.

NEYİR : On iki yıl, on iki yıl geçirdim o cennette ! Ne manzaradır ama !

Neyir pencerenin önüne gider.

NEYİR : Gel bak ! Buradan da bacaları gözüküyor.

Yekta isteksizce pencereye yaklaşır.

NEYİR : Bak karşıda. O çift damlı evin hizasından yukarı bak. Görüyor musun ?

Yekta halasının gösterdiği yere bakmaz.

YEKTA : (Cık !)
NEYİR : Onun hemen üzerindeki yeşillik tepeyi tepeyi diyorum. Yeşilliklerin içine dikkatle bakarsan göreceksin. Bir binanın tepesi gözüküyor. İşte orası.

Yekta yine bakmaz. Neyir döner, pardesüsünü attığı koltuktan alır ve kapının yanındaki askıya asar.

NEYİR : Ancak artık İngilizceyi daha sıkı çalışmamız lazım. Kabul edildin diye rahatlamaca yok, ona göre ! Artık sürekli praktiz yapacağız. Ne o kuzum ? Sakın korkup çekinmeyesin ! Hem bak nasıl sevileceksin okulda.

Yekta soğuk bakışlarını pencereden ayırmadan cevaplar.

YEKTA : Korkmuyorum !
NEYİR : *So* ?
YEKTA : İstemiyorum.

N.Seza girer, tartışmayı izler.

NEYİR : Neyi istemiyorsun ?

YEKTA : Oraya gitmeyi !

N.Seza bir koltukta, Yekta diğer koltukta oturuyor. Neyir ayakta, Yekta'nın arkasında, sinirli, sigarasını içiyor.

NEYİR : Bak kızım, bak Yektacığım, ömrünün sonuna kadar bu çöküntüde ruhlarla yaşayacak değilsin. Mektep gibi güzel şey var mı ? Arkadaşlar edineceksin, öğretmenlerin olacak, dünyayı tanıyacaksın, bilimi tanıyacaksın... Canım yavrucuğum bütün bu sıkıntıların geçecek.

N.Seza koltuğunda, elindeki kağıdı inceler gibi dudaklarını büzmüş oturuyor. Yekta'ya bir göz atıyor. Uzayan sesizliği bozmak ister bir edayla konuşuyor.

N.SEZA : Hatırlıyor musunuz Neyirciğim ? Bir zamanlar 'Sauzé'nin bir 'Şipr Kolonyası' vardı... ne hoş, ne bulanık bir kokuydu Allahım o !

NURAN YEKTA'YI ANLAMIYOR

(İç-Gün / Nuran'ın odası / Yekta, Nuran)

Yekta ayakta, yüzü gergin.

NURAN : Hiçbirşey çıkmamış, koyu bir karanlık, hepsi öyle !

YEKTA : Ama sen gördün !

Nuran agrandisörünün önünde, arkası Yekta'ya dönük oturuyor. Başını yarım çevirip, Yekta'ya bakmadan konuşuyor.

NURAN : Fotoğraflarda hiçbirşey yok diyorum !

YEKTA : Makina görmediyse de sen gördün ! Sen gördün ! Göresin diye çağırdım seni ! Annemi gör diye ! Gör diye !

Kamera yavaş yavaş Yekta'ya yaklaşır. Gözlerine kadar gireriz.

YEKTA : Ne diye bunca zahmet ? Göstermek daha mı önemli ? Her gördüğünü gösterebiliyor musun ?

Görüntü kararır.

YEKTA : (dıştan)Her gördüğünü gösterebiliyor musun ? Rüyalarının fotoğrafını çekebiliyor musun ? Işık yetiyor mu ? Netliği ayarlayabiliyor musun ? Görmeyi, sadece görmeyi biliyor musun ? Hem ne göstereceksin ? Haberleşmek için mi ? Kimlerle ? Kendinle habersiz kaldın mı hiç ? Gösterilemeyen şeyler görüyorum hep ! Gör ! Sadece gör, n'olursun ! O fotoğraflara görmek için bak, görüyor musun ? Görüyor musun Nuran ? Annemi görüyor musun ?

Yekta'nın yüzü belirir ekranda. Gözlerinde iki damla yaş vardır ve yüzü aydınlıktır. Dimdik bakar.

(Kuş sesleri)

Görüntü flulaşır.

COSMOS'LA ADA'DA

(Dış-Gün / Manastırın bahçesi / Yekta, Cosmos)

(Kuş sesleri)

Yekta ve Cosmos manastırın yıkık duvarları üzerinde yanyana oturuyorlar. Yekta dizlerini toplamış, başı bir dizine dayalı, gözleri dalgın uzaklarda, hülyalı bir sesle yavaş yavaş konuşuyor.

YEKTA : Bütün bunlar Sırrı Bey'in gözlerinde de var. Sırrı Bey benim dedem, ama odasına giremem. O da var hep rüyalarda...

Cosmos ayağa kalkar.

YEKTA : O rüyalar işte. Rüyaların yorumları. Nükhet Halamın kitabı da öyle söylüyormuş. Her rüyanın mutlak bir anlamı var diye... Ama...

Cosmos ayakta ceketinin koluna burnunu siler, ağzının kenarlarını sıvazlar. Uzağa bakar.
Yekta, oturduğu yerde, ayağının yanında bir böcek görür. Eline alır. Uzun uzun inceler. Dikkatle arka bacaklarını koparır. Yere bırakır. Yekta ayağa kalkar gidecek gibi olur. Durur. Böceği ezecek gibi ayağını kaldırır. Ezmez. Çömelir. Böceği tekrar eline alır. Tek tek bütün bacaklarını koparır ve yere bırakır.

Manastırın bahçesinden kilisenin önüne çıkar. Cosmos kesilmiş odunları kapının kenarındaki saçağın altına istiflemektedir. Yekta Cosmos'un yanına gelir. Cosmos kucağındaki odunları yığına bırakıp Yekta'nın önüne gelir.

COSMOS : Rüyalarının tabirlerini, anlamlarını sakın arama ! Nedenlerini de arama ! Rüya rüya içindir ! Rüyanda gördüğün kuş, rüyanda gördüğün kuştur ! Rüya kuşları bu kuşlara benzemez! Onlar başka bir dil konuşurlar !

Yekta 'nın gözleri büyür. Yüzü aydınlanır. Gülümser. Uzaklaşan Cosmos'un arkasından bir-iki adım atar, durur. Döner, koşarak manastırın yanındaki, ta denize kadar inen dik bayırın başındaki ağacın altına gelir. Eski mezarın demirlerine dayanır.

YEKTA : Rüya rüya içindir !

Mezara bakar. Üzerindeki taş oymada bir kuru kafa ve hemen altında tokalaşan bir çift el vardır. Ağacın altına gider. Başını yukarı, ağaca kaldırır. İki elinin işaret parmağını dudaklarına yaklaştırır.

YEKTA : Şşşşşş !
(Kuş sesleri kesilir)

Dik bayırın başına gelir. Kollarını bir orkestra şefi gibi kaldırır. Müziği başlatır.

(Müzik)

Kendini aşağı bırakır.

YEKTA SIRRI BEY'İN ODASINA GİRİYOR

(İç-Gün / N.Seza'nın odası / Neyir, Nükhet Seza, Rahime)

Bir ayak martıyı sertçe itekliyor.

RAHİME : (dıştan) Hadi yürü çık dışarı ! Dışarıları pislettiğin yetmiyor,... bir burası kaldı... Hadi kışt !

Odada N.Seza ve Neyir de ayaktalar.

NEYİR : Nerede bu kız ? Ezberlettiğim şiiri bir okusun da dinleyin. O inatlaştı, ben inatlaştım, sonunda ezberlettim.

Neyir ellerini oğuşturarak kapıya ilerler ve çıkar.

(İç-Gün / Koridor / Yekta, Neyir)

Neyir, oda kapısının önünde durup iki tarafa bir göz atar.

NEYİR : Yekta !

Koridorun ucuna merdivenlere kadar yürür. Kapıdan seslenir.

NEYİR : Yekta !

Yekta yavaşça Sırrı Bey'in odasından çıkar.

(Martı çığlığı)

Neyir döner, irkilir. Hızla Yekta'nın üzerine yürür.

NEYİR : Yekta !

Yekta elindeki mendili aceleyle eteğinin beline sokuşturur. Neyir sinirle, sesini kısmaya çalışarak bağırır.

NEYİR : Ne işin var senin Sırrı Bey'in odasında ?

Yekta sırtını duvara vermiş, dimdik gözlerini kırpmadan halasına bakar.

NEYİR : Cebine sokuşturduğun neydi ?

İşaret parmağıyla tehdit eder.

NEYİR : Yektaa !

Yekta belinden çıkardığı kocaman, buruşuk mendili yere atar ve uzaklaşmaya başlar.

NEYİR : Buraya gel !

Yekta durur. Neyir yeniden üzerine yürür. Sertçe kolundan tutup duvara iteler.

NEYİR : Bir daha, bak, bir daha... girersen, sakın girmeyeceksin o odaya.....görmiycem!

Kendine hakim olmaya çalışır, yutkunur.

NEYİR : Gel şimdi, halanlara şiirini oku.

Yekta koridorun diğer ucundaki martısına doğru gider, kucağına alır. Neyir odaya girer.

(İç-Gün / N.Seza'nın odası / Yekta,Neyir,N.Seza,Rahime)

Yekta elinde martısıyla öylece duruyor.

NEYİR : Hadi güzelim bak, Nükhet Halan' la Rahime şiirini merak ediyorlar.

Neyir, Yekta'nın elindeki martıyı alıp yere bırakır.

NEYİR : Hadi canım. Bırak şu pis hayvanı artık.

N.Seza heyecanla koltuğundan fırlar.

N.SEZA : Aa durun durun, öyle olmaz !

Sehpayı alıp getirir.

N.SEZA : Buraya çık da oku. Olur mu ya... Şiir kürsüden okunur. Biz de şöyle dizile - lim.

Koltuğunun yanına iskemleyi çeker.

N.SEZA : Rahime, gel sen de böyle.

Yekta asık suratıyla sehpaya çıkar.

NEYİR : (Elini çırpar) Haydi !

YEKTA : *My mother groan'd ! My father wept.*
Into the dangerous world I leapt :
Helpless, naked, piping loud :
Like a fiend hid in a cloud.
Struggling in my father's hands,
Striving against my swadling bands,
Bound and weary I tought best
To sulk upon my mother's breast.

Şiir bitince üçü birden alkışlarlar. Daha alkışlar bitmeden Yekta şiire aynı tonda yeniden başlar.

YEKTA : *My mother groan'd ! My father wept.*
Into the dangerous world I leapt :
.....
.....

NEYİR : Ay kızım bir kere yeter. Bir daha okuyor, baştan.

Yekta şiirini bitirince yeniden alkışlarlar.

N.SEZA : Hadi şimdi tercümesi.

Yekta şiiri yeniden okumaya başlar.

NEYİR : Yekta yeter kızım !

Yekta aldırmaz. N.Seza ciddileşmiş yüzüyle koltuğunda doğrulur.

NEYİR : Sus diyorum ! İn oradan çabuk !

Yekta şiirine ara vermeksizin iner sehpadan. Sehpanın yanında, ayakta sürdürür okumasını. Neyir ağlamaya başlar.

NEYİR : Sus ! Sus ! Sus ! Sus !

Rahime kalkar, Yekta'yı kolundan tutup odadan çıkartır. Yekta şiirine dışarıda da devam eder.

(Ses gittikçe uzaklaşır)

NEYİR : Nedir bu çocuğun kaderi yarabbim? Yok, imkanı yok böyle olmayacak.İyi ki gidiyor yakında bu evden ! Şu okullar da açılsa artık ! Ne yapsak olmuyor.

Ada'ya götürdüm akranlarıyla oyalansın diye, orada da tek geziyor. Nuran'ı da bıraktı artık. Anlamıyorum efendim !

Neyir bir sigara çıkarır ve yakar. Odaya Rahime girer. Sehpayı yerine yerleştirir, üzerine örtüsünü serer.

N.SEZA : Siz en iyisi azıcık gezdirin filan onu.
NEYİR : Nereye gezdireyim ?
N.SEZA : Ne bileyim çarşıya, koca şehir...

Rahime yerden kaldırdığı bir hırkayı silkelemek için pencereyi açar. Bahçeden gelen sesle yeniden susarlar.

YEKTA : (dıştan) *My mother groan'd ! My father wept .*
Into the dangerous world I leapt :
.....
.....

Rahime hemen camı kapatır. Neyir hırsla sigarasını söndürüp odadan fırlar.
Rahime birden yerleri kirletmiş martıyı farkeder. Söylenerek ayağıyla ittirerek odadan çıkartır.

N.Seza kesik bir kahkaha atar.

ŞEHİR TURU

(Dış-Gün / İstanbul / Yekta, Neyir)

Mahmut Paşa yokuşu, bomboş, sessiz. Neyir ve Yekta iniyorlar. Bilye tekerlekli tahta arabalara binmiş bir grup çocuk yanlarından geçiyor.

Yekta ve Neyir yürüyorlar. Fonda bir dayak sahnesi.

Yekta ve Neyir yürüyorlar. Fonda yedi sekiz yaşlarında dört çocuk, üçünün ellerinde birer şişe 'aile boyu coca-cola', kafalarına dikmiş nefessiz içiyorlar, dördüncüsü de sayıyor.

Keman ve darbuka çalan iki çingene çocuğunun önünden geçiyorlar. Çocuklar peşlerine takılıyor.

Şehir. Yekta ve Neyir yürüyorlar.

(Uğultu, klakson, vs...)

Yürüyen kalabalık. Sadece ayaklar ve bacaklar görülüyor.

Yekta ve Neyir bir pasaja giriyorlar. Neyir bir vitrine yaklaşıyor. Yekta halasının yanında öylece duruyor.

(Müzik)

Yekta vitrine bakan halasını bırakıp pasajın çıkışına doğru

yürüyor. Halası dönüp arkasından koşuyor. Kolundan tutup, aynı dükkanın önüne getiriyor. Yekta yeniden aynı yöne gidiyor. Halası tekrar tutup getiriyor. Yekta tekrar, bu kez koşarak aynı yöne kaçıyor. Düşüyor. Halası yanına koşuyor.

YEKTA : (dıştan) Hala, hala diyorum. Bir koku var ! Yanık kokuyor ! Yanık, diyorum,yanık kokusu bu ! Hala ! Halacığım, gezmeyelim bu kokuyu, diyorum.

ANAHTAR

(İç-Gece / Hisar ev / Yekta)

Yekta annesinin odası önünde, kapının kolunu bir aşağı bir yukarı sürekli sallıyor.
Kapının üzerinde bir asma kilit asılı. Yekta'nın çabaları boşa gidiyor, açamıyor.
Elleri kapının kolunda, başıyla yaslanıyor kapıya.

Yerde, kapının önünde büzülmüş yatıyor.

(İç-Gün / N.Seza'nın odası / Yekta, N.Seza)

Yekta, gözleri şişmiş, kızgın, N.Seza'ya bakıyor.

N.SEZA : Bütün gece gelmedin demek, bütün gece neredeydin ?

Yekta'nın yanına gelir, sarılır.

N.SEZA : Neredeydin kızım ?
YEKTA : Annemin odasını neden kilitlediniz ?
N.SEZA : Ben değil, Neyir Halan !
YEKTA : Ama anlamıyor musunuz, annemle buluşamadım bu gece anlamıyor musunuz ? Belki de gelemeyecek bir daha, anlamıyor musunuz ?

N.Seza başı önde, odanın ortasına doğru yürür, durur.

N.SEZA : Yektacığım, Neyir Halan bu durumdan çok kaygılı. Beni de suçluyor bu yüzden, bu evi de suçluyor. Asıl niyeti...

Başını yandan Yekta'ya kaldırır.

N.SEZA : ...okulun açılana kadar seni tamamen Ada'ya götürmekti... işte görüyorsun, böyle sürerse tamamen alıp götürecek seni.
YEKTA : Annem..., ya annem. Göremedi gece beni !

Uzanır, başını kanapenin koluna yaslar. Gözleri hasta gibi yarı kapalıdır.

YEKTA : Lütfen, annem.

N.Seza ayakta, başında bakakalır. Birşey söylemek ister, söylemez. Önünde kavuşturduğu elleriyle saçlarını kulaklarının arkasına atar. Yekta'nın elini usulca eline alır.

YEKTA : Açın, lütfen açın, açın...
N.SEZA : Anahtarı Neyir Halan götürdü... Bugün beraber Ada'ya gider, Neyir'den rica ederiz, ikna ederiz, verir. Hadi canım, uyu şimdi.

Yekta gözlerini yumar.

NÜKHET SEZA ADA'DA

(Dış-Gün / Ada iskele / Yekta, Neyir, N.Seza)

Neyir vapurdan inen Yekta ve N.Seza'yı iskelede karşılar.

NEYİR : Telefonda kulaklarıma inanamadım. Ablacığım, yıllar sonra Ada'da, bu ne sürpriz ! Üç vapurunu kaçıracaksınız diye korktum.Haydi çayımızı ' Splandid'de içelim, ta o zamanlarki gibi...
N.SEZA : 'Splandid' hâlâ duruyor mu ayol?

Yürüyorlar. Yekta bir iki adım geride kalıyor, yüzü soluk, hasta gibi.

(Dış-Gün / Otelin terası / Yekta, Neyir, N.Seza, Garson)

Yekta, Neyir ve N.Seza bir masada oturuyorlar. Terasta onlardan başka kimse yok. Hava serin. Çay içiyorlar.

NEYİR : Keşke sabahtan gelseydiniz, bir de Ada turu yapardık. Akşama kalırsınız artık?
N.SEZA : Rahime'ye haber vermeden geldik. Babam yalnız.

Neyir Yekta'ya döner.

NEYİR : Yekta kalır herhalde ?

Yekta başını sertçe 'hayır' anlamında iki yana sallar. N.Seza Yekta'ya kaçamak bir bakış atıp, Neyir'e döner.

N.SEZA : Artık beni yalnız bırakmasın, beraber döneriz. Nasılsa haftasonu geliyor.

N.Seza bakışlarını önüne indirir. Yekta dimdik N.Seza'ya bakıyordur. N.Seza, Yekta'nın sıkıştıran bakışlarından tedirgin, konuyu bir türlü açamamanın sıkıntısıyla susar.

YEKTA : Hala, biz Ada'ya annemin kilitlediğiniz odasının anahtarını almaya geldik !

Neyir'in yüzü bozulur. N.Seza önüne bakar. Neyir sigarasından bir nefes çeker, dumanını uzun uzun üfler.

NEYİR : Yektacığım, evet, ben kilitledim o odayı ! Ama biliyorsun senin için. Bunu Nükhet Seza Halanın da biliyor olması lazımdı. O kâbuslardan, o korkulu hayallerden kurtul artık diye...
N.SEZA : Ama halini bir görseydiniz, bütün gece uyumadı...
YEKTA :Verir misiniz lütfen anahtarı ?
NEYİR : Hayır Yektacığım ! O odayı da, o evi de, hepsini unutacaksın, çıkaracaksın bunları hayatından !
YEKTA : (N.Seza'ya) Halacığım ben biraz

dolaşmak istiyorum, geç kalmam. Yedi vapuruyla döneriz.
NEYİR : Pek uzaklaşma. Hava da serinledi.

Yekta, Neyir henüz sözünü bitirmeden, koşarak uzaklaşır. Garson, elinde porselen bir çaydanlık, gelir. Masadakiyle değiştirir çıkar.

NEYİR :Bütün heveslerimi, bütün çabalarımı boşa çıkartıyorsunuz. Çocuktan daha çocuk, daha sorumsuzsunuz. Böyle giderse başımıza gelecek felaketleri düşünemiyor sunuz galiba. Yo zaten bu çocuk bu hale kendi kendine gelmedi, sizsiniz, o evdir bunun sorumlusu.

N.Seza kendi fincanına çay doldurur. Neyir kısa bir sesizlikten sonra ekler.

NEYİR : Şimdi de kurtarmaya çalışıyorum çocuğu, bana engel oluyorsunuz.
N.SEZA : Siz de kolay yoldan gidiyorsunuz efendim. Kapı kilitleyeceğinize oturup izah edin o halde.

COSMOS'A KOŞ

(Dış-Gün / Manastır yolu ve bahçesi / Yekta, Cosmos)

Yekta koşarak tepeye tırmanmaktadır.
Manastırın bahçesine yaklaştığında Yekta'nın geldiğini farkeden Cosmos durur ve Yekta'ya bakar. Yekta da durur. Cosmos, üzerine küçük gelen eski ceketinin düğmeleri kapalı, büyük adımlarla Yekta'nın karşısına gelir. Tam karşısında durur.

COSMOS : Bırak inanmasınlar !

Yüzü gergin, kaşları çatık, sinirli bağırır.

COSMOS : İnanmasınlar bırak! Sen annene kulak ver, o seni duyar !

Cosmos, birden Yekta'yı bileğinden yakalar ve çekerek manastıra doğru götürür. Cosmos önde, Yekta arkada hızla ayazmaya inerler. Cosmos, Yekta'yı, küçük, yuvarlak bir tahtaya çizilmiş 'çocuk başlı martı' resminin önüne getirir. Yekta bakakalır.
Cosmos'un elini tutar, ağzına götürüp avucunun içini öper.

KIRILAN KAPI

(İç-Gece / Hisar ev / Yekta, N.Seza)

Yekta annesinin kapalı kapısı önünde kıpırdamadan duruyor. Biraz gerisinde N.Seza, üzgün, ellerini önünde kavuşturmuş, Yekta'yı bekliyor.

(Saat tik-tak'ları)

N.SEZA : Yektacığım başka bir camdan baksan ?
YEKTA : Ben camdan bakmıyorum.

Önden Yekta'yı görüyoruz. Arkasında N.Seza, Yekta'ya doğru gidip geliyor.

YEKTA : (Saatin tik-tak'larını taklit eder) Çık-çık, çık-çık, çık-çık, bir görünüyor, bir kayboluyor, çık-çık, çık-çık,bir görünüyor, bir kayboluyor...

Netlik N.Seza'nın üzerinde olduğundan, gidip geldikçe Yekta bir net bir flu gözüküyor.

YEKTA : Belki de görünmeyecek bir daha, ...sonra, sadece... çık-çık, çık-çık, çık-çık,...

N.Seza birden durur. Döner. Hızla çıkar, merdivenleri iner, odasına girer.

(Saat on kere çalar)

(Saatin sesine çekiç sesleri karışır)

N.Seza, elinde bir keser, kapının kilidini kırıyor. Yekta, başını kapının pervazına yaslamış, heyecanla kilidin kırılmasını bekliyor. Kilit kırılıyor. Yekta, halasının önünden, kapıyı ittirip odaya giriyor.
N.Seza, başı öne düşük öylece kalakalıyor. Keser elinden düşüyor.

(İç-Gece / İhsan oda / Yekta)

Yekta pencerenin önünde, üzgün, annesini bekliyor. Dışardan yüzüne rüzgar vuruyor.
Dışarıda yavaş yavaş gün ağarıyor.
Yekta bir adım geriliyor. Bitkin ancak kararlı, hızla odadan çıkıyor. Arkasındaki sandalye yere devriliyor.

Koridoru geçip Sırrı Bey'in odasının önüne geliyor. Kapıyı itip, içeri giriyor.

SIRRI BEY VE YEKTA

(İç-Gün / Sırrı Bey'in odası / Yekta, Sırrı Bey)

Yekta odaya girer ve dikkatle kapıyı kapatır. Gözleri odanın ortasında, yüzünde kirli bir gülücük saklı.
Bomboş odanın ortasında, boyaları dökülmüş, demir başlı bir karyola. Üzerinde çıplak, uzun kordonlu bir ampul sallanıyor. Yatakta, çökmüş yanakları, oyuklarından fırlamış kanlı gözleriyle kafasını oynatmadan Yekta'ya bakan Sırrı Bey yatıyor. Yatağa yapışmış gibi. Gözlerinde korku var. Yatağın hemen yanında, tahta döşemenin üzerinde bir takma diş duruyor.

YEKTA : Annem gelmedi bu gece. Beni bekliyor. Anneme gidiyorum Sırrı Bey ! Annem beni çağırıyor !

Susar. Gözlerini yumup, başını arkaya yatırır.

YEKTA : Sizin için ne yapabilirim ?

Yüzüne hafif bir gülücük yayılır. Baş parmağını ağzına götürür ve emer.

YEKTA : Çocukların duası kabul olurmuş, (daha kocaman güler) benim artık dualarım da kabul olmayacak Sırrı Bey !

Kan damlayan parmağını görürüz.

Sırrı Bey, ağzını balık gibi açıp kapatarak birşeyler söylemeye çalışır. Ancak her defasında topladığı güç, dişsiz ağzından bir nefes olarak çıkar.
Yekta'nın yüzündeki gülücük silinir. Dimdik bakar Sırrı Bey'e.

YEKTA : Herşey işte böyle yarım !

Koşarak odadan çıkar.

(Müzik)

Sırrı Bey, elleri kollarıyla birşeyler söylemeye çalışır, yüzündeki dehşet büyür. Doğrulmaya çalışır, yapamaz.

KAYIKTA

(Dış-Gün / Denizde / Yekta)

Yekta kıyıdaki kayığa atlar ve uzaklaşır.
Koca denizin içinde gittikçe küçülen kayığı çeşitli açılardan görürüz.
Gökte bulutlar toplanır.

(Dış-Gün / Ada / Yekta, Neyir, Nuran, Denizciler)

Sislerin arasından büyükçe bir motor çıkar.
Ada iskelesinin kenarında, Neyir ve Nuran, gözleri denizde, kaygılı beklemekteler. Motor kıyıya yanaşır. Battaniyeye sarılmış sırılsıklam Yekta'yı kıyıya bırakırlar.
Neyir koşup Yekta'ya sarılır. Nuran biraz geride heyecanla Yekta'ya bakıyordur. Yekta Neyir'in kollarından sıyrılıp Nuran'ın önüne gider, ağlamaya başlar.
Nuran bir eliyle Yekta'nın kolunu kavrayıp, kekeler.

NURAN : Sen... sen Yekta..., gördüm, evet gördüm,... sen !

(Sabah ezanı başlar)

* * *

Neyir, sırtındaki battaniyenin içinde büzülmüş Yekta'ya sarılmış, faytonda gidiyorlar.Arkada, vargücüyle faytona yetişmeye çalışan, bisikletli Nuran var

HİSAR'A VEDA

(İç-Gün / N.Seza'nın odası / Yekta, Neyir, N.Seza)

N.Seza ayakta, üzgün, bir koltuğa dayanmış. Neyir neşeli, masanın üzerinde açık duran valize Yekta'nın eşyalarını yerleştiriyor.

NEYİR : En hoşu da, kendisinin teklif etmesi oldu. 'Gidelim eşyalarımı toplayalım, Halama, Sırrı Bey'e veda edeyim' dedi...

N.Seza neşeli neşeli konuşan Neyir'e inanmayan gözlerle bakar.

NEYİR : O günden beri de, artık her ne hikmetse, neşesinden yanına yaklaşılmıyor. Böylesi çok iyi oldu tabii. Çocuğun hem okula intibakını kolaylaştıracak, bu evden çıkmak, hem İngilizceye de iyice hız veririz artık...

Odaya Yekta girer.

YEKTA : (N.Seza'ya) Halacığım martım nerede ? Hiçbir yerde göremedim.

N.Seza ne diyeceğini bilemez bir ürkeklikte gözlerini kırpıştırır.

N.SEZA : Yektacığım, hiç, ölüvermiş hayvan, hiç nedensiz, kendiliğinden. Ölüsünü dün merdivenin altında buldum.

Yekta çok kısa bir duraklama anından sonra ilk neşesiyle ve hiç üzülmemiş gibi davranır.
Neyir biraz çekingen bir meraklaYekta'nın tepkisini izler..

YEKTA : Nerede ölüsü ? Attınız mı ?
N.SEZA : Yo... orada duruyor.

Yekta halasına kibarca gülümser ve odadan çıkar. Neyir ve N.Seza birbirlerine bakarlar. Neyir gülümser. Valizi kapatır yere indirir.

(Dış-Gün / Bahçe / Yekta)

Yekta bahçenin kuytu bir köşesinde küçük bir çukur açmış. Yanında, döşemelerin altında sakladığı teneke kutusu ve martının ölüsü duruyor. Açtığı çukura önce tek tek paslı iğne, çivi, akrep ve yelkovanları, başı kopuk bebeği, 'Sodom ve Gomorre' resmini, dişleri kırılmış fildişi tarağı, mercan tespihi ve bir takma dişi yerleştiriyor. Eline martıyı alıyor. Tüylerini okşuyor. Dikkatlice çukura yerleştiriyor. Çukuru kapatıyor.

(İç-Gün / Koridor / Yekta, Neyir, N.Seza)

Koridorda, N.Seza ve elinde valiz Neyir'le karşılaşıyor. Yanlarından hızla geçiyor.

YEKTA : Geliyorum.

N.Seza ve Neyir, durup dönüyor ve bakıyorlar.
Yekta, Sırrı Bey'in odasına giriyor.

(İç-Gün / Sırrı Bey'in odası / Yekta, Sırrı Bey)

Yekta giriyor.
Sırrı Bey'in yorganı kaymış, yere değiyor. Yekta, gözleri Sırrı Bey'de, elindeki kibrit kutusunu yere bırakıyor. Kutuyu hafif bir tekmeyle Sırrı Bey'in yanına gönderiyor.
Yavaşça odadan çıkıyor.

(Dış-Gün / Bahçe / Yekta, Neyir, N.Seza)

Yekta, Neyir ve N.Seza bahçe merdivenlerindeler. N.Seza, Yekta'ya sarılıyor, mahsun. Yekta, halasını yanağından öpüyor, neşeli. Neyir, elinde valiz, az geride Yekta'yı bekliyor.
Yekta bir adım geriliyor ve başını eve kaldırıyor.

YEKTA : (N.Seza'ya) Evimiz n'akadar da büyükmüş halacığım !

SON PROVA

(Dış-Gün / Ada / Yekta, Balıkçı)

Neyir'in evinin önü. Balıkçı, omuzunda sepetleri, garip yürüyüşüyle evin önünden geçiyor. Kameraya bir göz atıp hızlanıyor. Görüntüden çıkıyor. Bir süre sonra kamera, balıkçının görüntüden çıktığı tarafa çevriniyor. Durup dönmüş, kamerayı izleyen balıkçıyı görüyoruz. Kameranın üzerine çevrildiğini görünce suç işlemiş gibi hızla dönüp yoluna devam ediyor. Çevrinip, yeniden Neyir'in evine dönüyoruz. Bahçede Yekta gözüküyor. Büyük ağacın dallarına bakıyor.

NEYİR : (dıştan) Yekta ! Yektaa, gel bak !

Yekta, koşarak eve giriyor.

(İç-Gün / Neyir'in evi / Yekta, Neyir)

Yekta'nın üzerinde forması, Neyir omuzlarını düzeltiyor. Eteklerini çekiştiriyor. Yekta halasının istediği yönlerde dönüyor, ama kayıtsız.

NEYİR : Çok güzel dikmiş kadın. Sana da forma pek yakıştı canım. Dön bakayım !

Yekta aldırışsız dönüyor.

NEYİR : Şöyle, şuraya da okulun amblemi dikilecek. Rahatsın değil mi ?

Yekta kendi kendine gülümser. Aynı dalgın gülümsemeyle halasına bakar.

YEKTA : Çok !

Arkasını döner.
Pencerenin önündeki koltuğa çöker.
Dışarıya bakar.

ÇIKIŞ

(Dış-Gün / Ada / Yekta, Neyir, Cosmos)

Güneşli pırıl pırıl bir gün. Sık ağaçlıklı bir yokuştayız. Yekta ve Neyir ağaçların arasında yürüyorlar.

NEYİR : *It's very nice today !*

Neyir birden durur. Yekta'ya dönüp eliyle 'sus' işareti yapar, ilerdeki çalılığı işaret eder.

NEYİR : *This a peeckook.*

Yekta başını sallar.

NEYİR : *A peeckook !*

Yekta yine başını sallar.

NEYİR : *A pee-ckook...*
YEKTA : *Peeckook.*

Yürümeye devam ederler. Yekta biraz geride kalır. Neyir dönüp bekler.

Yekta başını göğe kaldırmış, bir elini gözüne siper etmiş bakmaktadır. Gökyüzünde birşey gösterir.

YEKTA : Halacığım bak !
NEYİR : *In English please !*

Neyir Yekta'nın gösterdiğine bakmadan koluna girer.

NEYİR : *Come on now !*

Bir süre yürür ve dururlar.

NEYİR : *Now... can you tell me about here? ...What do you see around you ? What do you think about all these things ?*

Neyir bir ağaca yaslanır ve Yekta'ya bakar. Yekta gülümser. Etrafına bakınır. Düşünerek yürümeye başlar. Ağaçların etrafında dolaşarak konuşur.

YEKTA : *I....I see.....*

Yavaş yavaş uzaklaşmaktadır.

YEKTA : *I see....a lot of things.....there !*
NEYİR : *No, not there, here !*
YEKTA : (sesi bu kez daha da uzaktan gelir) *I see a lot of things here...no there !*
NEYİR : (kendi kendine güler, seslenerek tekrar düzeltir) *No Yekta... we are not there, we are 'here' ..... you must say 'here' ... OK.?*

Yekta'nın cevabını bekler. Ses gelmez.

NEYİR : *Yes..... can you repeat it ?*

Cevap gelmez. Neyir Yekta'nın geldiği tarafa doğru yürür.

NEYİR : *Yekta !*

Etrafına bakınır.

NEYİR : *Yektaa ! Do you hear me ?*

Başka bir taraftan gelir cevap.

YEKTA : *Yes !*
NEYİR :*But... what do you do there ? Wait... I'm coming !*

Sesin geldiği tarafa doğru yürür. Bakınır, kimseyi göremez.

NEYİR : *Yektaaaa !.....I can't see you !*

Bekler.

NEYİR : *Yektaa... do you hear me ?*

Cevap gelmez. Neyir telaşlanır. Ağaçların arasında, bir o yana bir bu yana hızlı hızlı yürür.

NEYİR : *Yektaaaa... Yektaaaaaaaa !*

Telaşı gittikçe artar. Koşmaya başlar.

NEYİR : *Yekta! Yektaa! Are you all right?*

Arasıra duruyor, eğilip çalıların arasından görmeye çalışıyor, bakınıyor, sonra yeniden koşturmaya başlıyordur.

NEYİR : *Yektaa ! Where are you ? Please Yektaa !*

Bir an ağaçların arasından, yukarıya doğru ilerleyen bir beyazlık görür. Birden sevinir ve o yana koşar.

NEYİR : *Hey .. I saw you !*

Gözden kaybeder. Durur. İlerde çalılar oynar. Bakar. Yine beyaz birşeyin hareket ettiğini görür. Peşinden yokuşu tırmanır.

NEYİR : (gülerek) *Now ... I'll catch you !*

Birden susar.

Beyazlık, dönmüş Neyir'e bakan, beyaz bir kuzudur.

Neyir'in yüzü yeniden asılır. Seslenerek yokuşu tırmanır.

Manastıra varmıştır.Bahçenin ortasında, bacaklarını açmış, yüzünde bir gülümseme göğe bakan Cosmos'u görür.Neyir şaşkınlık ve panik içinde Cosmos'a doğru koşar. Durur.

NEYİR : (nefes nefese ve ağlamaklı) *Please, did ... did you see a little girl ? She ..... she's ... suddenly ... ayy..... pardon... dolaşıyorduk, birdenbire ..... birdenbire...*

Cosmos hâlâ gökyüzüne bakmaktadır. Başını yavaşça Ne-

yir'e indirirken, işaret parmağını kaldırıp kadını susturur.

NEYİR : ... birdenbire ...
COSMOS : *Şşşşşşşşşş !* (başını 'evet' anlamında ağır ağır sallar ve bağıra bağıra abartık el kol işaretleriyle, son derece ciddi şiirine başlar) ... *subito* ...

Neyir, şaşkın, Cosmos'un dört-beş metre gerisinde öylece donakalır.

COSMOS : *e subito*
tutto divenne squallido
subito squallido
subito
era squallido
poiché passegiare sulla spiaggia non é più come prima
le mani si sono irrigidite nel loro disegno
la luna é putrefatta
tutto é rimasto su una sola linea
hanno ritirato tutti gli oggetti
lei, lei é rimasto
lei sola, la paura che cresce é rimasta.

Şapkasını çıkarır. Yerlere kadar eğilip selam verir.

(Yavaş yavaş yükselir, ufuk çizgisine çevriniriz.)

(Müzik)

SONRESİM

(Müzik devam eder)

GP ev.

Nükhet Seza avucunun içindeki bir pirinç tanesine bakıyor.

Sırrı Bey, elindeki kibrit kutusu, heryere kibrit çöpleri saçılmış, bir kibriti çakmaya çalışıyor. Beceremiyor. Ağzını 'Bilal gibi', 'Bilal gibi' der gibi oynatıyor.

Bir kedi, martıyı gömülü olduğu çukurdan çıkartmış, parçalıyor.

Nuran'm önündeki kart banyosunun içinde 'çocuk başlı martı' fotoğrafı 'geliyor' ve ardından kararıyor.

Tüm görüntü kararıyor.

Jenerik.

İBRAHİM YAVUZAYGEN
VE
JACQUES POMONTI
sunar

a

a ay

yekta : YEŞİM TOZAN
neyir : GÜLSEN TUNCER
nükhet seza : NURİNİSA YILDIRIM
cosmos : MÜNİR ÖZKUL
nuran : ARİF PİŞKİN
rahime : BİJEN YÜCEER
sırrı bey : ÖZCAN ÖZGÜR
balıkçı : ERTUĞRUL İLGİN
görüntü ygönetmeni : UĞUR ERUZUN(STE)
ses yönetmeni : JEROME THIAULT
yönetmen yardımcısı : FATMA NUR SEVİNÇ
montaj : NATHALIE LE GUAY
yazan / yöneten : REHA ERDEM

NURSEL GÜLENAZ
OSMAN KAVALA ve KONSEPT'in
katkılarıyla
bir
METİS FİLM, IMAGES & CAMERAS
ortak yapımıdır

yapımcı : REHA ERDEM
son yapım sorumlusu : MIREILLE ROÜAST
yapım danışmanları : LEYLA ÖZALP
HUBERT LAFONT
yapım amirleri : VELİ SELMAN
DOMINIQUE ROYER
ışık : REMZİ BİÇER
kamera yardımcısı : YAVUZ ERUZUN
set amiri : TURGUT PELİT
2. yönetmen yardımcısı : OĞUZ ERUZUN
3. yönetmen yardımcıları : FATİH AKSOY
HİLAL GERGİN
yapım yardımcısı : VEDAT GÜÇ
panther teknisyeni : HASAN ORMANLAR
miksaj : PHILIPPE SIMONET
efektör : GADOU NAUDIN
ek sesler : MARIE GUESNIER,
LA SONOTHEQUE
dublaj teknisyeni : AL WILLIAMS
çeviri : HALDUN BAYRI
BERTRAND LAFONT
grafiker : JOELLE DANON
'sırrı bey' makyaj : MİRA
'nuran' ses : ALİ DÜŞENKALKAR
müezzin : HALİL SAĞLAM
müzisyenler : SARKİS OKUMUŞ
FAHRİ PEHLİVAN
müzik danışmanı : DENIS BISSON
müzikler : VİVALDİ
İki viyolonsel için konçerto

C.HOGWOOD yönetiminde
Academy of Ancient Music.

tango. C. D'ALESSIO
(M. DURAS'ın 'India Song'
filminden)

şiirler : JOHN DONNE
WILLIAM BLAKE
EDİP CANSEVER

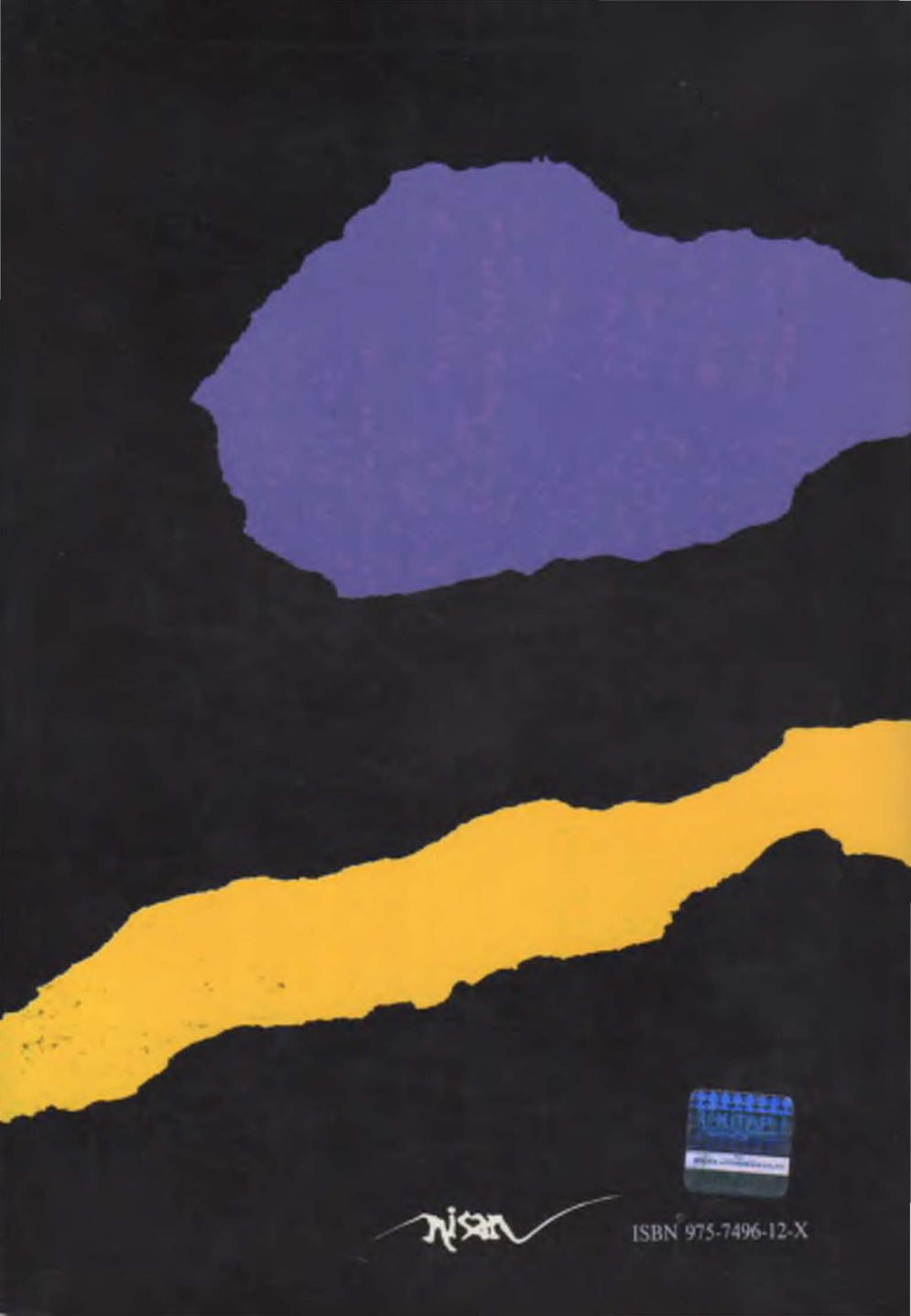
laboratuar : DELTA PRINT, Paris.
NEYRAC, Paris.
montaj : VARAN, Paris.
dublaj : İMAJ / SES, İstanbul.
miksaj : AUDITEL, Paris.
jenerik : TRUQUE, Paris.

Bu film FRANSIZ KÜLTÜR VE İLETİŞİM BAKANLIĞI
ve FRANSIZ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI'nın
değerli katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Filmin yapımında yardımcı olan
Sn. ONAT KUTLAR,
SEMİHA UÇUK, SABİHA KORAY, ALİ AKDENİZ,
M.CLAUDE BOUHERET, SERDAR ATEŞER,MAH-
MUT SEVİNÇ, CÜNEYT VARDAR, ETHEM ORAL,
CEMAL NOYAN, RECEP KOÇ, DENİZ KUNKUT,
SALİH KALYON, NEVZAT ve SILA SAYIN,
RUŞEN ÇAKIR, MANUEL ÇITAK,

METE BÜYÜKAKPINAR,
Burgazadalı balıkçılar, Burgazada İlkokulu,
G.Osmanpaşa Ortaokulu ve
DANIELE INCALCATERRA, MARC BODIN,
ve CHANTAL ROUSSEL'e
teşekkür ederiz.

İstanbul / Paris 1989

ISBN 975-7496-12-X